

и статистика. –1989. – 206 с.

5. Ефремов В.С. Семь граней современного менеджмента. //Менеджмент в России и за рубежом. –1997. –3–13 с.

Борис Н.М.

СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ КРУГЛИХ ЛІСОМАТЕРІАЛІВ В УМОВАХ ВИХОДУ З ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Міжнародна торгівля товарами лісосировинного походження формується під впливом економічних, політичних та соціальних тенденцій. Урбанізація населення, розвиток будівництва, а також здатність лісів виконувати важливі рекреаційні та екологічні функції формують потреби в продукції лісової галузі [1].

За останні роки Україна активно займає позиції на європейському ринку лісоматеріалів. В умовах виходу із економічної кризи перед підприємствами лісового сектору економіки України стоїть завдання пошуку ефективних шляхів зміцнення своїх позицій на цьому ринку.

Метою дослідження є аналіз європейського ринку круглих лісоматеріалів, встановлення основних тенденцій та визначення місця України на ньому. Цей аналіз є актуальним з точки зору формування стратегії поведінки українських підприємств для підвищення ефективності міжнародної торгівлі.

Згідно з останніми статистичними даними FAO, поданими у “Глобальній оцінці лісових ресурсів 2010 року”, Україна за площею лісів є на восьмому місці серед країн Європи, а її лісистість становить близько 17% [2]. Найбільша частина лісів Європи припадає на Російську Федерацію (РФ), яка має найбільші лісові масиви у світі. Площа її лісів складає майже 810 млн. га, а лісистість – 49%. До країн із найвищою лісистістю належать Фінляндія (73%) і Швеція (69%).

Для з'ясування стану і основних тенденцій європейського ринку круглих лісоматеріалів, а також встановлення місця на ньому України, нами проаналізовано обсяги заготівлі круглого лісу країнами Європи, у яких вони були найбільшими, порівняно з рештою країн (рис. 1). Аналіз засвідчує, що найвищі обсяги заготівлі промислових круглих лісоматеріалів були в РФ у 2007 і 2010 роках (відповідно 162 млн.м³ та 132 млн.м³). Удвічі менше круглої деревини заготовляли Швеція та Німеччина (обсяги заготівлі у 2010 році становили 64,3 млн.м³ та 45,4 млн.м³ відповідно). Обсяги заготівлі круглих лісоматеріалів Україною протягом досліджуваного періоду були значно нижчими, зокрема 7,54 млн.м³ у 2010 році. Слід відзначити, що в період 2007-2009 років в усіх перелічених країнах спостерігалася тенденція на зниження обсягів заготівлі, обумовлена світовою фінансовою кризою. Проте у 2010 році обсяги заготівлі зросли практично до рівня 2008 року.

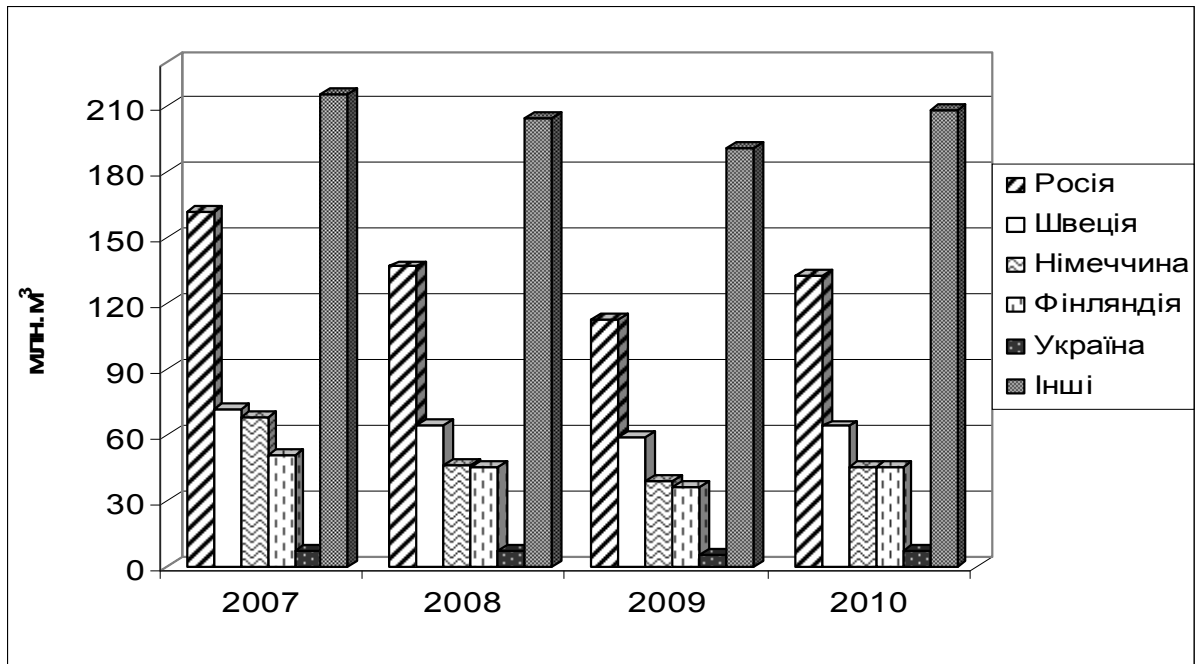

Рис. 1. Обсяги заготівлі круглих лісоматеріалів у Європі, млн. м³

Джерело: побудовано автором на основі статистичних даних FAO [3]

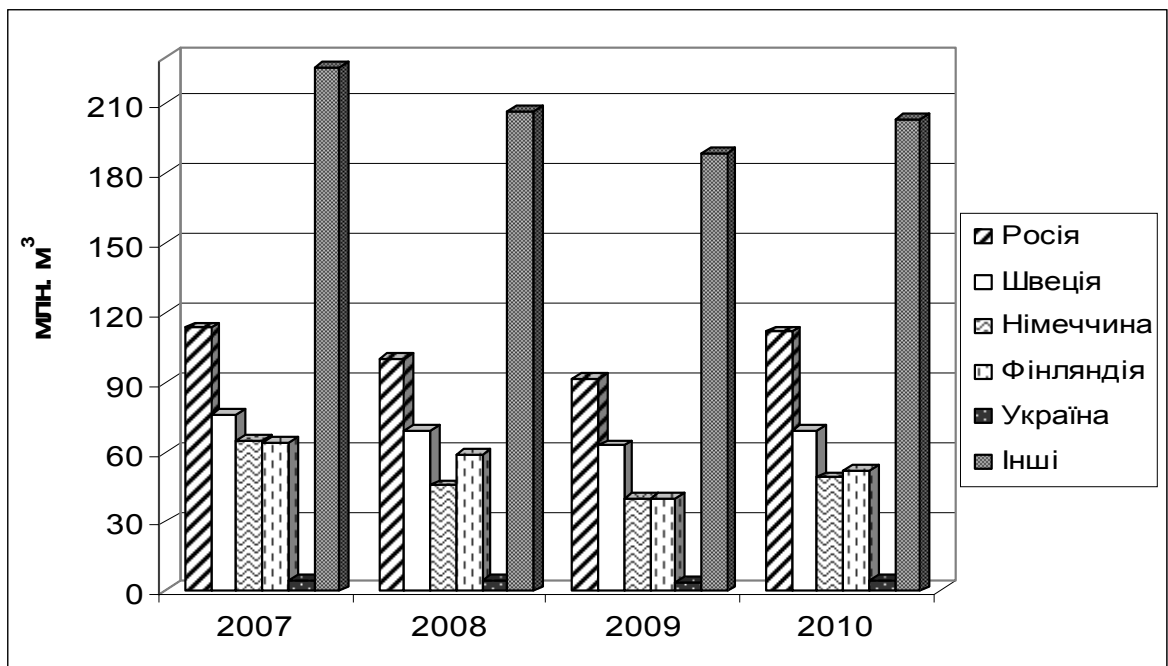

Рис. 2. Споживання промислового круглого лісу у Європі

Джерело: побудовано автором на основі статистичних даних FAO [3]

Подібну тенденцію на зменшення до 2009 року та поступове зростання у 2010 році мали й обсяги споживання круглих лісоматеріалів (рис. 2).

Обсяги споживання круглої деревини Швецією та Фінляндією за період 2007-2010 років дещо перевищували обсяги її заготівлі, що свідчить про зростання попиту на товари лісосировинного походження. З 2009 року обсяги споживання круглої деревини в Німеччині також почали перевищувати обсяги заготівлі. Зокрема у 2010 році споживання становило 48,9 млн.м³, а заготівля – 45,4 млн.м³. Обсяги споживання круглої промислової деревини в Україні у 2007-2008 роках становили 4,9 млн.м³. У 2009 році вони дещо знизилися і зросли у наступному році до 4,6 млн.м³.

Основні тенденції на європейському ринку круглої лісопродукції проілюстровано на рисунках 3 та 4.

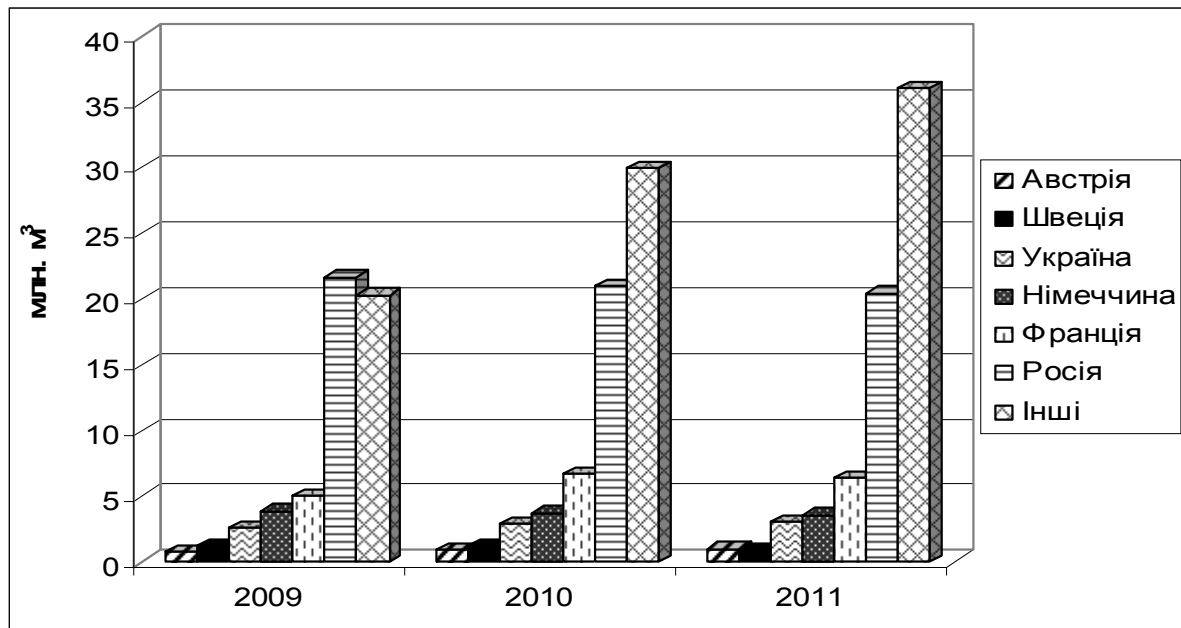

Рис. 3. Експорт круглих лісоматеріалів у 2009-2011 роках

Джерело: побудовано автором на основі статистичних даних FAO [3]

В цілому обсяги експорту даних країн впродовж досліджуваного періоду знижуються: якщо у 2010 році експорт Австрії, Швеції та Франції зріс порівняно з попереднім роком, то у 2011 році обсяги експорту скоротилися. З рис. 3 видно, що лідером серед країн-експортерів круглих лісоматеріалів є РФ, проте обсяги її експорту за період 2009-2011 років знизилися з 21,7 млн.м³ до 20,4 млн.м³. Україна перебуває на четвертому місці серед країн Європи за обсягами експорту круглого лісу. Важливо відзначити, що обсяги експорту Україною промислового круглого лісу за досліджуваний період зростали від 2,58 млн.м³ у 2009 році до 3,01 млн.м³ у 2011 році.

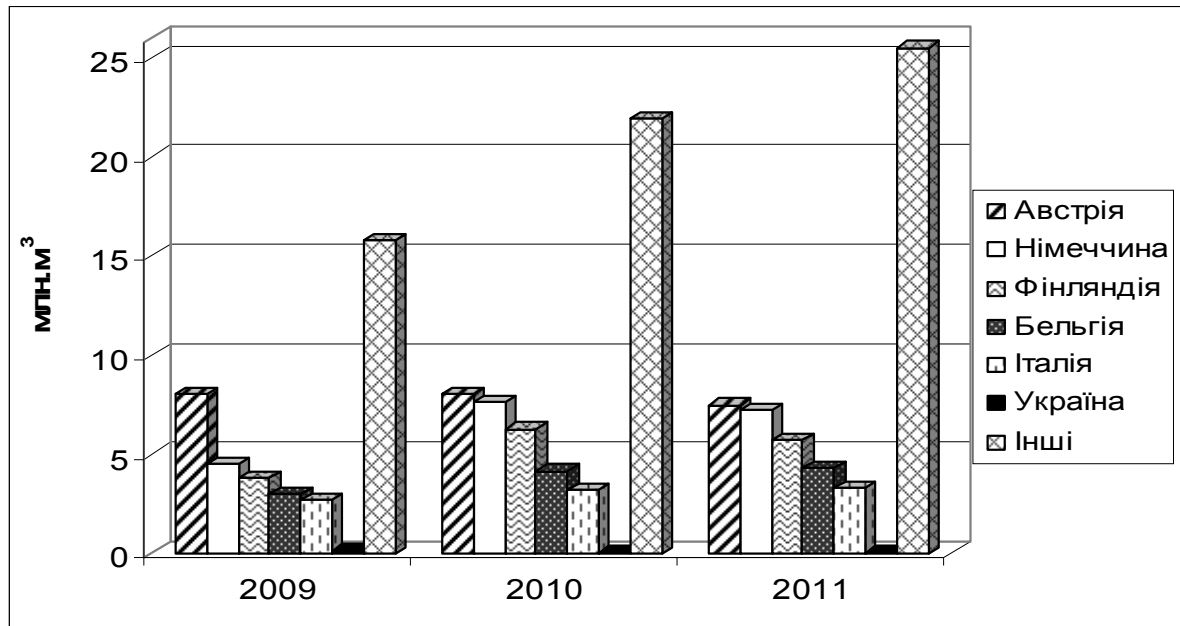

Рис. 4. Імпорт лісопродукції у досліджуваних країнах Європи

Джерело: побудовано автором на основі статистичних даних FAO [3]

Найбільшими імпортерами промислової круглої деревини в Європі є Австрія, Німеччина та Фінляндія, обсяги імпорту яких зростали до 2010 року. У 2011 році вони дещо знизилися і становили відповідно 7,45 млн.м³, 7,2 млн.м³ та 5,74 млн.м³. Обсяги імпорту круглого лісу в Україні були значно нижчими, ніж в аналізованих країнах (0,022 млн.м³ у 2011 році).

Висновок. З виконаного аналізу видно, що безперечним лідером споживання, заготівлі, а отже і експорту круглої деревини є РФ, як країни із високою лісистістю. Оскільки обсяги споживання круглого лісу європейськими державами є вищими, ніж обсяги заготівлі, очевидною є тенденція до зростання попиту на круглу деревину. Отже, країни змушені будуть імпортувати цю продукцію.

Виходячи з цього, Україна могла би стати одним із серйозних експортерів деревини. Проте на сьогодні основною складовою українського експорту товарів лісосировинного походження є круглі лісоматеріали, ціни на які є значно нижчими, ніж на оброблену лісопродукцію. Тому для підвищення ефективності міжнародної торгівлі Україні доцільно було би зосереджувати експорт на деревинній продукції вищого ступеня оброблення. Такий підхід матиме й екологічну ефективність – зменшаться обсяги рубок, що сприятиме покращенню екологічної ситуації та збереженню лісистості.

Література

1. Міжнародні економічні відносини: світовий ринок лісу. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.osvita.ua/vnz/reports/international>

2. Global forest resources assessment, 2010 – Main report. FAO Forestry Paper 163. Rome, Italy. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.fao.org/forestry/fra/fra2010/en/>).
3. FAO Yearbook of Forest Products. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.fao.org/docrep/015/i2715m/i2715m00.htm>

Бурлака Д.В.

НЕДОЛІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ

Підвищення рівня соціальної захищеності громадян є важливим етапом забезпечення та отримання необхідної, кваліфікованої та швидкої медичної допомоги.

Одним з найскладніших, однак украй необхідних етапів реформи медичного обслуговування в Україні є перехід до обов'язкового медичного страхування, уряд наголошує, що умови для введення якого зазначено у Програмі економічних реформ, які мають бути створені до кінця 2014 р. Проте прийняття найближчим часом відповідних законів це не єдині дії, які слід прийняти. Уся система охорони здоров'я потребує реорганізації, що буде досить довготривалим і хворобливим процесом, який не варто відкладати.

Організація, яка проводитиме страхування, контролюватиме діяльність страхових фірм та медичним закладів буде «Фонд обов'язкового медичного страхування України» з державним статусом. Створення саме державного фонду дозволить забезпечити жорсткий контроль за цільовим використанням коштів страхування. Контроль за його діяльністю здійснюватиме наглядова рада, яка складається з представників Верховної Ради України, Кабінету міністрів України і представників органів місцевого самоврядування. Варто підкреслити, що державне фінансування зберігається, а страхові внески – це додаткове джерело коштів, держава і надалі нестиме відповідальність за здоров'я громадян, особливо малозабезпечених, пенсіонерів, інвалідів та дітей. Державне медичне страхування також зможе вирішити проблему чіткого визначення переліку державних гарантій, які мають бути надані кожному застрахованому у вигляді оплачуваного за рахунок страховки переліку медичних послуг і ліків[1].

Проект Закону України «Про загальнообов'язкове державне медичне страхування», дозволить забезпечити конституційні права громадян України на безоплатне надання медичної допомоги відповідно до європейських стандартів. Проект Закону, зберігаючи позитивні риси існуючої системи охорони здоров'я (безоплатність надання медичної допомоги, загальний характер, доступність), посилює відповідальність держави, підприємств, організацій, установ, та закладів охорони здоров'я в охороні здоров'я. Він містить механізми соціального захисту населення в нових економічних умовах. Населенню забезпечується визначений обсяг медичної допомоги, передбачений програмою загальноо-